

CHƯƠNG 5

CƠ CẤU XÃ HỘI - GIAI CẤP
VÀ

LIÊN MINH GIAI CẤP, TẦNG LỚP TRONG
THỜI KỲ QUÁ ĐỘ LÊN CNXH

Câu hỏi

1. Khái niệm cơ cấu xã hội và cơ cấu xã hội – giai cấp?
2. Vị trí của cơ cấu xã hội - giai cấp?
3. Sự biến đổi của cơ cấu xã hội –giai cấp?
4. Tại sao phải liên minh giữa các giai cấp, tầng lớp, trong TKQĐ lên CNXH?
5. Nội dung liên minh giữa các giai cấp, tầng lớp, trong TKQĐ lên CNXH?

NỘI DUNG

PHẦN 1

Cơ cấu xã hội - giai cấp trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội

PHẦN 2

Liên minh giai cấp, tầng lớp trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội

PHẦN 3

Cơ cấu xã hội - giai cấp và liên minh giai cấp, tầng lớp trong TKQĐ lên CNXH ở Việt Nam

1. Cơ cấu xã hội - giai cấp trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội

Khái niệm và vị trí của cơ cấu xã hội - giai cấp trong cơ cấu xã hội

- Khái niệm cơ cấu xã hội, cơ cấu xã hội – giai cấp
- Vị trí của cơ cấu – xã hội giai cấp trong cơ cấu xã hội

Sự biến đổi có tính qui luật của cơ cấu xã hội – giai cấp trong thời kỳ quá độ lên CNXH

- Đặc điểm
- Tính qui luật

Khái niệm và vị trí của và cơ cấu xã hội – giai cấp trong cơ cấu xã hội

➤ Khái niệm cơ cấu xã hội

Cơ cấu xã hội là những cộng đồng người cùng toàn bộ những mối quan hệ xã hội do sự tác động lẫn nhau của các cộng đồng ấy tạo nên.

Cơ cấu xã hội –
nghề nghiệp

Cơ cấu xã hội – dân cư

Cơ cấu xã hội – Dân tộc

Cơ cấu xã hội – tôn giáo

Cơ cấu xã hội – giai cấp

➤ Khái niệm cơ cấu xã hội – giai cấp

Cơ cấu xã hội - giai cấp là hệ thống các giai cấp, tầng lớp xã hội tồn tại khách quan trong một chế độ xã hội nhất định, thông qua những mối quan hệ về sở hữu tư liệu sản xuất, về tổ chức quản lý quá trình sản xuất, về địa vị chính trị - xã hội...giữa các giai cấp và tầng lớp đó.

Vị trí
của cơ
cấu xã
hội –
giai cấp
trong
cơ cấu
xã hội

Quan
trọng

Lý do:

1. Liên quan đến các Đảng phái chính trị.
2. Liên quan đến sở hữu tư liệu sản xuất, tổ chức sản xuất, phân phối sản phẩm.
3. Liên quan đến sự biến đổi của toàn bộ cơ cấu xã hội
4. Căn cứ để xây dựng chính sách phát triển kinh tế - xã hội

Sự biến đổi
của cơ cấu xã
hội – giai cấp
trong cơ cấu
xã hội

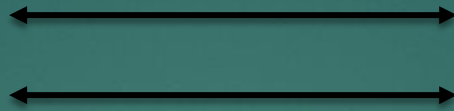
Đặc điểm

Tính qui luật

Xu hướng

ĐẶC ĐIỂM

CƠ CẤU
KINH TẾ

CƠ CẤU XÃ HỘI -
GIAI CẤP

ĐA DẠNG, PHỨC TẠP

- Nhiều giai cấp, tầng lớp
- Vị trí vai trò của các giai cấp tầng lớp thay đổi
- Vừa liên minh, vừa đấu tranh

TÍNH QUI LUẬT, XU HƯỚNG PHÁT TRIỂN CỦA CƠ CẤU XÃ HỘI - GIAI CẤP TRONG TKQĐ LÊN CNXH

BIẾN ĐỔI CƠ
CẤU KINH TẾ

BIẾN ĐỔI CƠ CẤU
XÃ HỘI - GIAI CẤP

XU HƯỚNG

- Biến đổi của cơ cấu xã hội – giai cấp phức tạp, đa dạng, làm xuất hiện các tầng lớp xã hội mới.
- Biến đổi của cơ cấu xã hội – giai cấp trong mối quan hệ vừa liên minh, vừa đấu tranh

**Liên minh
giai cấp, tầng
lớp trong
thời kỳ quá
độ lên chủ
nghĩa xã hội**

Liên minh giai cấp, tầng lớp trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội

Tính tất yếu của liên minh giai cấp, tầng lớp trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội

Nội dung của liên minh giai cấp, tầng lớp trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội

TÍNH TẮT YẾU

QUAN HỆ GIỮA
CÁC GIAI CẤP,
TẦNG LỚP

LỢI ÍCH

MỤC ĐÍCH

GIÀNH CHÍNH QUYỀN VÀ
XÂY DỰNG CNXH

ĐẤU TRANH GIỮA CÁC
GIAI CẤP, TẦNG LỚP

LIÊN MINH GIỮA CÁC GIAI
CẤP TẦNG LỚP

VẤN ĐỀ LIÊN MINH, GIAI CẤP, TẦNG LỚP....

► Vấn đề chiến lược

Là sự liên kết, hợp tác, hỗ trợ nhau giữa các giai cấp, tầng lớp có chung **lợi ích cơ bản** thống nhất trong quá trình giành chính quyền và xây dựng CNXH

► Vấn đề sách lược:

Trong các điều kiện lịch sử cụ thể, vì mục đích chung có thể diễn ra liên minh giữa các giai cấp có **lợi ích đối kháng** – tập trung lực lượng đảm bảo thắng lợi của cách mạng

VẤN ĐỀ NỘI DUNG
LIÊN MINH TRONG
TKQĐ LÊN CNXH

ĐẤU TRANH GIỮA CÁC
GIAI CẤP, TẦNG LỚP

LIÊN MINH GIỮA CÁC
GIAI CẤP TẦNG LỚP

GIAI CẤP TƯ SẢN VÀ CÁC
TẦNG LỚP, GIAI CẤP ĐI
NGƯỢC LẠI VỚI LỢI ÍCH
GIAI CẤP CÔNG NHÂN

GIAI CẤP CÔNG NHÂN,
NÔNG DÂN, TRÍ THỨC VÀ
CÁC TẦNG LỚP NHÂN DÂN
LAO ĐỘNG

NỘI DUNG LIÊN MINH TẦNG LỚP, GIAI CẤP TRONG THỜI KỲ QUÁ ĐỘ LÊN CHỦ NGHĨA XÃ HỘI

NỘI DUNG CHÍNH TRỊ: Dưới sự lãnh đạo của ĐCS xây dựng nhà nước XHCN và nền dân chủ XHCN – thực hiện sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân

NỘI DUNG KINH TẾ: Xây dựng hoàn thiện quan hệ sản xuất xã hội chủ nghĩa – xây dựng và hoàn thiện mối quan hệ giữa công nghiệp – nông nghiệp, khoa học công nghệ, thành thị, nông thôn

NỘI DUNG VĂN HÓA – XÃ HỘI: Nâng cao đời sống tinh thần, trình độ học vấn, trình độ dân trí, văn hóa cho toàn thể nhân dân lao động.

3. Cơ cấu xã hội - giai cấp và liên minh giai cấp, tầng lớp trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam

- ▶ Cơ cấu xã hội - giai cấp trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam
- ▶ Liên minh giai cấp, tầng lớp trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam

Cơ cấu xã hội - giai cấp trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam

Sự biến đổi cơ cấu xã hội - giai cấp vừa đảm bảo tính qui luật phổ biến, vừa mang tính đặc thù của xã hội Việt Nam

- Xây dựng nền kinh tế thị trường định hướng XHCN
- Mục đích xây dựng nền kinh tế trên cơ sở quan hệ sản xuất công hữu về tư liệu sản xuất xây dựng CNXH
- Vận động biến đổi của cơ cấu – xã hội giai cấp bị chi phối bởi cơ cấu kinh tế.
- Kinh tế thị trường dẫn tới hình thành cơ cấu xã hội – giai cấp đa dạng thay thế cho cơ cấu xã hội đơn giản
- Cơ cấu xã hội – giai cấp vận động trong mối quan hệ không có đối kháng lợi ích

Trong sự biến đổi của cơ cấu xã hội - giai cấp, vị trí, vai trò của các giai cấp, tầng lớp xã hội ngày càng được khẳng định

GIAI CẤP CÔNG NHÂN

VAI TRÒ QUAN TRỌNG, LÃNH
ĐẠO CÁCH MẠNG

GIAI CẤP NÔNG DÂN

VỊ TRÍ CHIẾN LƯỢC TRONG
CNH, HĐH

TẦNG LỚP TRÍ THỨC

LỰC LƯỢNG LAO ĐỘNG SÁNG
TẠO ĐẶC BIỆT TRONG CNH, HĐH

ĐỘI NGŨ DOANH NHÂN

ĐẶC BIỆT, GÓP PHẦN TÍCH CỰC
NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG CẠNH
TRANH, PHÁT TRIỂN KINH TẾ

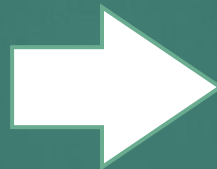
Trong sự biến đổi của cơ cấu xã hội - giai cấp, vị trí, vai trò của các giai cấp, tầng lớp xã hội ngày càng được khẳng định

PHỤ NỮ

LỰC LƯỢNG QUAN TRỌNG,
TRONG MỌI LĨNH VỰC ĐỜI
SỐNG XÃ HỘI

ĐỘI NGŨ THANH NIÊN

RƯỜNG CỘT CỦA NƯỚC NHÀ,
LỰC LƯỢNG XUNG KÍCH TRONG
XÂY DỰNG VÀ BẢO VỆ TỔ QUỐC

Trong TKQĐ lên CNXH, các giai cấp tầng lớp biến đổi liên tục, trong nội tại các giai cấp, tầng lớp, xuất hiện giai cấp mới, phát huy đầy đủ, hiệu quả vai trò của mình trong phát triển đất nước

3.2. Liên minh giai cấp, tầng lớp trong TKQĐ lên CNXH ở Việt Nam

NỘI DUNG LIÊN
MINH GIAI CẤP,
TẦNG LỚP
TRONG TKQĐ
LÊN CNXH Ở
VIỆT NAM

PHƯƠNG HƯỚNG CƠ
BẢN ĐỀ XÂY DỰNG
CƠ CẤU XÃ HỘI –
GIAI CẤP VÀ TẦNG
CƯỜNG LIÊN MINH
GIAI CẤP, TẦNG LỚP
TRONG TKQĐ LÊN
CNXH

NỘI DUNG LIÊN MINH

NỘI DUNG KINH TẾ CỦA LIÊN MINH

- Nội dung cơ bản quyết định nhất
- Là cơ sở vật chất – kỹ thuật của liên minh trong TKQĐ lên CNXH
- Nhằm thỏa mãn các nhu cầu và lợi ích kinh tế của các giai cấp, tầng lớp khác trong xã hội
- Xây dựng nền kinh tế mới xã hội chủ nghĩa, phát triển kinh tế tri thức
- Cơ cấu lại nền kinh tế, đẩy mạnh CNH, HĐH đất nước

NỘI DUNG LIÊN MINH

NỘI DUNG CHÍNH TRỊ CỦA LIÊN MINH

- Tạo cơ sở chính trị - xã hội vững chắc cho khối ĐĐK toàn dân
- Tạo thành sức mạnh tổng hợp vượt qua mọi khó khăn thử thách ...bảo vệ vững chắc Tổ quốc xã hội chủ nghĩa.
- Giữ vững lập trường chính trị - tư tưởng của giai cấp công nhân, đồng thời giữ vững vai trò lãnh đạo của ĐCSVN với liên minh
- Xây dựng nền Dân chủ, Nhà nước pháp quyền XHCN.
- Đấu tranh mọi biểu hiện tiêu cực và âm mưu “diễn biến hoà bình” của các thế lực thù địch và phản động

NỘI DUNG LIÊN MINH

NỘI DUNG VĂN HÓA XÃ HỘI CỦA LIÊN MINH

- Tăng trưởng kinh tế với phát triển văn hóa, phát triển, xây dựng con người và thực hiện tiến bộ, công bằng xã hội.
- Xây dựng nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc, đồng thời tiếp thu những tinh hoa, giá trị văn hóa của nhân loại và thời đại.
- Văn hóa thực sự trở thành nền tảng tinh thần vững chắc của xã hội, là sức mạnh nội sinh quan trọng bảo đảm sự phát triển bền vững và bảo vệ vững chắc Tổ quốc vì mục tiêu “dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh”.
- Nâng cao chất lượng nguồn nhân lực, nâng cao dân trí, an sinh, xã hội...

PHƯƠNG HƯỚNG

Một là, đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa; giải quyết tốt mối quan hệ giữa tăng trưởng kinh tế với đảm bảo tiến bộ, công bằng xã hội tạo môi trường và điều kiện thúc đẩy biến đổi cơ cấu xã hội - giai cấp theo hướng tích cực.

Hai là, xây dựng và thực hiện hệ thống chính sách xã hội tổng thể nhằm tác động tạo sự biến đổi tích cực cơ cấu xã hội, nhất là các chính sách liên quan đến cơ cấu xã hội - giai cấp

Ba là, tạo sự đồng thuận và phát huy tinh thần đoàn kết thống nhất giữa các lực lượng trong khối liên minh và toàn xã hội.

Bốn là, hoàn thiện thể chế kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa, đẩy mạnh phát triển khoa học và công nghệ, tạo môi trường và điều kiện thuận lợi để phát huy vai trò của các chủ thể trong khối liên minh.

Năm là, đổi mới hoạt động của Đảng, Nhà nước, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam nhằm tăng cường khối liên minh giai cấp, tầng lớp và xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân.